नि.प्र.का. सप्तरी द.नं. २२/०४८/०४९ स.नि.हु.का.द.नं. ५/०६४/०६५

राजविराज दैनिक

वर्ष ३५ अंक ११ २०८२ साल साउन १४ गते बुधबार (30 July 2025 Wednesday) मूल्य रु. ५/-

Log in : *rajbirajdainik.com.np*

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : मुख्य राजमार्गकै ... ३ पृष्ठमा : जलवायु परिवर्तनका चुनौतीको ... ३ पृष्ठमा :आणविक हतियार ...

लागु औषधको दुर्व्यसनबाट टाढा रहौं

लागूऔषध सेवनले मानिसको शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्छ, धन सम्पतिको वर्वाद गर्दछ, यसको प्रयोगबाट आफू, परिवार, समाज र राष्ट्रलाई नै अपुरणिय क्षति पुग्ने हुँदा यस्ता पदार्थदेखी टाढा रहौं ।

जनता समाजवादी पार्टी नेपाल सप्तरीको प्रथम अधिवेशन आजदेखि शुरु

नयाँ नेतृत्वका लागि पाँच जना बीच रस्साकसी

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, १३ साउन ।

एकताको प्रथम अधिवेशन नजिकिएसँगै जसपा नेपाल सप्तरीमा नयाँ नेतृत्वका लागि अन्तिम चरणको प्रयास निरन्तर चलिरहेको छ ।

अधिवेशनशले आगामी ३ वर्षे कार्यकालका लागी नयाँ नेतृत्नको चयन समेत गर्ने भएकाले अध्यक्ष पदका आकांक्षीहरुले अन्तिम क्षणको प्रयास गरिरहेका हुन ।

सो पार्टीको साउन १४, १५ र १६ गते एकताको प्रथम सप्तरी जिल्ला अधिवेशन हुने कार्यक्रम तय भएको छ । नयाँ नेतृत्वको चयन गरिने उक्त अधिवेशनको राष्ट्रिय अध्यक्ष उपेन्द्र यादवले उदघाटन गर्ने कार्यक्रम सार्वजनिक गरिएको छ ।

अधिवेशनले अध्यक्ष सहित ५७ सदस्यीय नयाँ कार्यसमिती चयन गर्ने छ । स्थानीय साईकृष्णा मेडिकल कलेजको सभाकक्ष भवनमा सुरु हुने अधिवेशनको आवश्यक सूम्पुर्ण तयारी परा भएको जसपा नेपाल सप्तरीका वर्तमान अध्यक्ष केदार प्रसाद यादवले जानकारी दिए ।

नयाँ नेतृत्वको चयन गर्ने अधिवेशनको मिती सार्वजनिक गरिए संगै आकाँक्षीहरु धमाधम रणनीती बनाउदै दावेदारी प्रस्तुत गर्न थालेका छन । नयाँ नेतृत्व कसलाई दिने भन्ने विषयमा पार्टी भित्र गम्भिर छलफल चलिरहेकै बेला वर्तमान अध्यक्ष केदार प्रसाद यादव, उपाध्यक्ष उमेश प्रसाद यादव, सचिव हरेराम यादव, प्रदेश सदस्य सुरेन्द्र यादव र केन्द्रिय सदस्य भीमराज यादव अध्यक्ष पदका लागी दाबेदारी गर्दै सकृयता बढाएका छन ।

अध्यक्ष पदका सबै दाबेदारले संगठनलाई बलियो बनाउने र आगामी स्थानीय, प्रदेश र प्रतिनीधी सभा निर्वाचनमा पार्टीलाई सम्मानजनक अवस्थामा पुऱ्याउने दाबी गरिरहेका छन ।

मधेश प्रदेशका पुर्वमन्त्री एवं पार्टीका केन्द्रिय सचिव शैलेन्द्र प्रसाद साहले अध्यक्ष पदका लागी आकाँक्षीको संख्या धेरै देखिए पछी आफुले सहमती मै नयाँ नेतृत्व चयन गर्ने प्रयास सूरु गरिसकेको बताएका छन ।

"सर्बसम्मतीले नेतृत्व चयन गर्नू नै पार्टीको हितमा हुनेछ, उनले भने("यसका लागी अन्तिम क्षण सम्म मैले प्रयास गर्ने छुँ, ।" उनले अधिवेशन सफल बनाउन सबै नेता/कार्यकर्ता लाई एकजुट भई लाग्न आग्रह समेत गरेका छन । जसपा नेपालका स्थानीय नेता/कार्यकर्ताहरुले भने सहमती बाट नयाँ नेतृत्व चयन हुने सम्भावना न्यून रहेको र निर्वाचन बाटै यसको टुंगो लाग्ने लगभग निश्चित रहेको बताउँछन ।

अधिवेशनमा जिल्लाको १८ वटै पालिकाका गरी झण्डै ५ सय जना प्रतिनीधी सहभागी हुने पार्टीले जनाएको छ ।

भारत तर्फ तस्करीका लागी तयारी अवस्थामा राखिएका ठुलो परिमाणमा मदिरा बरामद

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, १३ साउन ।

सप्तरी प्रहरीले राजगढ गाउँपालिका २ स्थित एक वस्तीमा चलाएको सर्च अपरेशनमा भारत तर्फ चोरी निकासीका लागी तयारी अवस्थामा राखिएका ठुलो परिमाणको मदिरा बरामद गरेको छ ।

गोप्य सुचनाको आधारमा सादा पोशाकमा खटेका प्रहरी उपरिक्षक गौतम कुमार केसी, प्रहरी नायब उपरिक्षक जीतेन्द्रकुमार बस्नेत, प्रहरी निरीक्षक बिरेन्द्र कुमार यादव, प्रहरी बरिष्ठ नायब निरिक्षक हरिष बहादुर चन्द र शसस्त्र प्रहरी निरिक्षक गणेश बहादुर न्यौपाने समेतको संयुक्त टोलीले ठुलो परिमाणमा तस्करीका लागी राखिएका विभिन्न ब्राण्डका मदिरा नियन्त्रणमा लिएको हो् ।

बरामद गरिएको मदिराको मुल्य १६ लाख २७ हजार ९ सय ७५ रुपैया मूल्याँकन गरिएको छ । उक्त स्थानमा मंगलवार विहान ६ बजे सम्म छापामारी चलेको प्रहरी उपरिक्षक केसीले जानकारी दिए । मंगलवार दिउँसो जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीमा पत्रकार सम्मेलन गर्दै प्रहरी उपरिक्षक केसीले भारत तर्फ चोरी निकासीका लागी बाँस र फुसको आधा दर्जन अस्थायी घर र गोदाम लगायतका संरचना निर्माण गरी तस्करीका लागी तयारी अवस्थामा राखिएको मदिराहरु बरामद गरिएको जानकारी दिए ।

उनका अनुसार मामाश्री र दिलवाले मदिर ४ सय १० बोतल, कर्णाली गोल्ड २ सय ४० बोतल, कस्तुरी १ हजार ३ सय १५ बोतल, किङ्गफिसर बियर ५ सय ६४

बाँकी तीन पृष्ठमा

भू-संरक्षण गरौं ।

भू-संरक्षणका उपायहरू:
- गोरेटो बाटो बनाउँदा सिढी बनाऔं,
- खेती गर्दा गहरा बनाइ गरौं,
- भूक्षय रोक्ने रुख, घाँस (अम्रिसो, बाँस) जस्ता बोटविरुवा रोपौं,
- बिना अनुमति गिट्टि, बालुवा, माटो, ढुङ्गा उत्खनन नगरौं,
- सकेसम्म माटोमा रासायनिक मलको प्रयोग नगरौं,
- पानी संरक्षणका उपायहरू अपनाऔं,
- स्थानीय जैविक खेती, कृषि वन विधि अपनाऔं ।

"माटो बचाऔं, भविष्य जोगाऔं।"

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सम्पादकीय

किसानका लागी तत्काल र दिर्घकालिन समस्या समाधान आवश्यक

सरकारले मधेश प्रदेशलाई औपचारिक रुपमै सुखा संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरिसकेको छ । सोही अनुसार प्रदेशमा तत्काल राहत पुऱ्याउने गरी कर्मचारीलाई निर्देशन पनि दिइएको छ । प्रदेशका आठ वटै जिल्लामा अहिले स्वच्छ खानेपानी र सिंचाईको समस्या देखिएको छ ।

सरकारले १५ दिन भित्र समस्या समाधान गर्ने गरी गतिविधी अघि बढाएको दाबी गरिर हदा किसानहरुले भने खासै राहत पाउन न सकेको गुनासो गरिरहेका छन । सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराउने गरी अहिले सरकारीस्तरबाट धमाधम डिप बोरिङ्ग जडान कार्य भइरहेको भएपनि कतिपय बोरिङ्ग संचालनमा आउन न सकेको र कतिपय स्थानमा विद्युतको अभावमा संचालनमा समस्या आईरहेको किसानहरुको गुनासो छ ।

"कतिपय स्थानमा बोरिङ्ग त खनिए किसानहरु भन्छन्-तर त्यसलाई चलाउने मुख्य सयन्त्र मानिएको विद्युत आपुर्ती सहज न हुदा सिंचाईमा समस्या छ ।"

यस तर्फ समय मै सम्बन्धित निकायले ध्यान पुऱ्याउनु आवश्यक देखिन्छ । सुख्खाको मारमा परेका किसानलाई तत्काल र दिर्घकालिन समाधान खोज्नु पनि सरकारको सकृयता उत्तिकै जरुरी छ ।

डा. भगवती यादव
Dr. Bhagwati Yadav
MBBS, MD Paediatrics (USC)
NMC Reg. No. : 11389
नवजात शिशु तथा बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सरोज कुमार साह
Dr. Saroj Kumar Sah
MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan
Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore)
NMC Reg. No. : 13288
हाड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव
Dr. Jayanti Yadav
M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)
हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज
NMC Reg No. : 15312
बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसुती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली स्वास्थ्य क्लिनिक, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

मुख्य राजमार्गकै यात्रा कठिन

- राजकुमार पराजुली

काभ्रेपलाञ्चोक, १३ साउन(रासस) । काभ्रेपलाञ्चोकअन्तर्गत मुख्य दुई राजमार्ग अरनिको र बिपी राजमार्ग अवस्थित छन् । अरनिको राजमार्गमा तीन वर्षदेखि र बिपी राजमार्गमा ठीक दश महिनादेखि कठिनाइ पूर्ण यात्रा गर्न बाध्य भएका छन्, मध्यपहाडी क्षेत्रका नागरिक । अझ, अरनिको राजमार्गअन्तर्गत विस्तारका क्रममा रहेको काभ्रेपलाञ्चोकको धुलिखेलदेखि भक्तपुरको सूर्यविनायकसम्मको सडकमा पनि हाल कष्टपूर्ण यात्रा गर्नुपर्ने बाध्यता झेलिरनुपरेको छ ।

पानी पर्दा हिलाम्मे र घाम लाग्दा धुलाम्मे हुने अहिले यी राजमार्गका विशेषता बनेका छन् । धुलाम्मेको अवस्थामा भने जसातसो यात्रामा केही राहत जस्तो देखिन्छ, तर वर्षामा भने हिलोका कारण यात्रा निकै कठिनाइ हुने नै गर्छ, वर्षाका बेला बिपी राजमार्गमा भने बाढीपहिरोको उत्तिकै जोखिमपूर्ण अवस्था रहेको छ । हाल बिपी राजमार्गमा मनसुनका समयमा राति दश घण्टा यातायातका साधन सञ्चालनमा रोक लगाइँदै आएको छ ।

काभ्रेपलाञ्चोक, सिन्धुली र रामेछाप जिल्लाको सुरक्षा समितिका पदाधिकारीको अन्तरजिल्ला समन्वय समितिको बैठकले मनसुन सक्रिय भएको अवस्थामा बिपी राजमार्गमा बाढीपहिरोको सम्भावित जोखिम रहेकाले विपद्जन्य घटना हुनसक्ने हुँदा जोखिम न्यूनीकरण गर्न काभ्रेपलाञ्चोकको काभ्रेभञ्ज्याङदेखि सिन्धुलीसम्मको क्षेत्रमा असार ७ गतेदेखि सोही समयमा करिब दश घण्टा १५ दिनका लागि र असार २२ गतेदेखि थप एक महिनाका लागि सडक सञ्चालनमा रोक लगाइएको छ ।

गत साल असोज दोस्रो साता रोशी खोलाको बाढीले क्षतिग्रस्त बिपी राजमार्ग हालको वर्षायाममा अवरुद्ध हुन नदिन विभिन्न उपाय अपनाउँदै अस्थायी संरचनासमेत बनाइएको छ । डिभिजन सडक कार्यालय भक्तपुरले बाढीपश्चात् पहिलाको भन्दा केही फिट उचाइमा अस्थायी फिलिङ गरी यातायात सञ्चालनार्थ निर्माण गरिएको सडक हालको वर्षाले क्षति हुन नदिन सतर्कता अपनाउँदै 'इक्युपमेन्ट' र संरचना निर्माण गरेको जनाएको छ ।

बाढीले क्षति गर्नसक्ने काभ्रेपलाञ्चोकतर्फको चौकीडाँडा, कटुञ्जेबेँसी, मङ्गलटार र मास्तीमा हुनसक्ने क्षति रोक्न ग्याबिन जालीको पर्खाल लगाइएको र सडक अवरुद्ध भैहाले पन्छाउन ठूला बोल्डर 'स्ट्यान्डबाई' राखिएको कार्यालयले जनाएको छ । कार्यालयले वर्षायाममा बाढीपहिरोका कारण हुनसक्ने राजमार्ग अवरुद्ध तत्काल हटाउन सडक पुनर्निर्माणका लागि ठेक्का लागेको सडकखण्डमा निर्माण व्यवसायीको १५/१५ वटा उपकरणका साथै डिभिजनले डोजर, टिपर, लोडरलगायतका सात उपकरण तयारी अवस्थामा राखेको कार्यालय प्रमुख सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर सुमन योगेशले बताउनुभयो ।

नेपाल सरकारले गत सालको बाढीका कारण क्षतिग्रस्त बिपी राजमार्गअन्तर्गत २९ किलोमिटर सडकखण्डलाई चार खण्डमा पुनर्निर्माण गर्नेगरी प्रक्रिया अघि बढाएको हो । क्षतिग्रस्त बिपी राजमार्गको पुनर्निर्माणका लागि काभ्रेपलाञ्चोक क्षेत्रमा तीन खण्ड र सिन्धुलीतर्फ एक खण्डमा दुई वर्षभित्र सम्पन्न गर्ने लक्ष्यसहित काम हुने भएको हो । इन्जिनियर योगेशका अनुसार काभ्रेपलाञ्चोकतर्फ पुनर्निर्माण हुने सडकमध्ये डालाबेँसीदेखि ४०० बेँसीसम्मको साढे आठ किमीका लागि खानी/कमलजित/एवान जेभी छनोट भएको छ । उक्त सडकखण्ड पुनर्निर्माण गर्न निर्माण व्यवसायीसँग रु एक अर्ब ४२ करोड कबोल भएको जनाइएको छ । काभ्रेपलाञ्चोकतर्फको ४०० बेँसीदेखि भकुण्डेबेँसीसम्मको ११ किमी सडक पुनर्निर्माणका लागि भने प्राविधिक मूल्याङ्कनको काम भइरहेको उहाँले बताउनुभयो ।

यस्तै, काभ्रेपलाञ्चोकतर्फकै वर्षेखोलादेखि डालाबेँसीसम्मको साढे पाँच किमी सडकखण्ड जापान अन्तरराष्ट्रिय सहयोग नियोग (जाइका) र नेपाल सरकारले पुनर्निर्माण गर्ने भएका छन् । उक्त तीन दशमलव दुई किमी जाइकाले र दुई दशमलव तीन किमी सडक नेपाल सरकारले पुनर्निर्माण गर्ने जनाइएको छ । सिन्धुलीको खाल्टे डिभिजन सडक कार्यालयले ठेक्का लगाएको नेपालथोकदेखि वर्षेखोलासम्मको चार किमी सडक भने सम्झौताका चरणमा रहेको छ ।

क्षतिग्रस्त सडक नेपाल सरकारबाट रु आठ अर्ब ५० करोडको बजेट सुनिश्चित भएको छ । काभ्रेपलाञ्चोकतर्फको तीन खण्डका लागि रु सात अर्ब ५० करोड र सिन्धुलीको सडकखण्डका लागि रु एक अर्ब बजेट सुनिश्चित भएको डिभिजन कार्यालय भक्तपुरले जनाएको छ । कार्यालयका अनुसार हालको वर्षायाममा राजमार्ग पुनर्निर्माणको काम सुरु हुँदैन । भकुण्डेबेँसीदेखि नेपालथोकसम्मको पुनर्निर्माण हुने सडक इन्टरमिडियट लेनबाट डबल लेन सडक बनाइने भएको छ ।

जापान सरकारको अनुदान सहयोगमा आर्थिक वर्ष २०५३/५४ बाट बिपी राजमार्ग (धुलिखेल(सिन्धुली(बर्दिबास १६० किमी सडक) निर्माण कार्य सुरु गरिएको थियो । खण्डखण्ड विभाजन गरी निर्माण सम्पन्न राजमार्गको २०७२ असार १८ गते औपचारिक रूपमा जापान सरकारले नेपाल सरकारलाई हस्तान्तरण गरेको थियो । यस राजमार्ग केन्द्रीय राजधानी काठमाडौँलाई मध्यपहाडी तथा पूर्वी नेपालसँग जोड्ने छोटो मार्गका रूपमा लिइएको छ ।

त्यसो त, अरनिको राजमार्गअन्तर्गत काभ्रेपलाञ्चोकस्थित निर्माणाधीन धुलिखेल(खावा सडकखण्डको स्तरोन्नति कार्य अलपत्र अवस्थामा रहँदा यो वर्षायाममा यात्रुले सास्ती खेप्नु परेको छ । करिब चार वर्षसम्म सडक नबन्दा ठेक्का रद्द गरेको डिभिजन कार्यालय भक्तपुरले पुनः स्रोत सुनिश्चित भए पनि यस सडकखण्डको स्तरोन्नति कार्यका लागि बोलपत्र आह्वान गरे पनि नयाँ ठेकेदारमार्फत काम थाल्न अझै केही महिना लाग्ने जनाएको छ । यस सडक तोकिएको समयमा निर्माण सम्पन्न नभएको जनाउँदै कार्यालयले निर्माण कम्पनीसँगको ठेक्का रद्द गरेलगत्तै निर्माण कम्पनीले उच्च अदालत पाटनमा मुद्दा हालेको थियो । जिल्ला सदरमुकाम धुलिखेलदेखि(खावासम्मको सडक विस्तारको काम यस कम्पनीले २०७९ जेठ २० मा २२ महिना अर्थात् २०८० चैत१९ गतेभित्र बनाइसक्नुपर्ने गरी रु २० करोड १९ लाख ४६ हजार ५०१ मा ठेक्का लिएको थियो ।

ठेकेदार कम्पनीले निर्माणमा आलटाल गर्दै आएका कारण समयसीमा सकिएको ११ महिना बितिसक्दा पनि २५ प्रतिशतसमेत निर्माणको काम सकेको थिएन । पछिल्लो वर्षदेखि यस सडकखण्डको निर्माणको काम ठप्प प्रायः नै थियो । सम्झौताको समयसीमा सकिएको ११ महिनापछि कार्यालयले गत साल फागुन १५ गते स्तरोन्नतिको जिम्मा लिएको गौरी(पार्वती निर्माण सेवासँगको ठेक्का रद्द गरेको थियो । यस सडकखण्डको ठेक्का रद्द गरेपछि अदालत गएका व्यवसायीको मुद्दामा केही दिनपछि अदालतले निर्माण कम्पनीलाई कालोसूचीमा राख्ने, धरौटी रकम जफतलगायत 'कारबाही नगर्न तथा हालको जुन अवस्थामा रहेको छ, सोही अवस्थामा राख्न' अन्तरिम आदेश दिएपछि खण्डखण्डको काममा अन्योलता छाएको थियो ।

स्रोत सुनिश्चित भए पनि नयाँ ठेक्कामा जाँदा केही महिना लाग्ने भएकाले सवारी साधन र यात्रुलाई सहज बनाउन खाल्डाखुल्डी पुर्ने काम गरिएको कार्यालयले जनाएको छ । कार्यालय प्रमुख योगेशले नयाँ बोलपत्र आह्वान गरिसकेकाले नयाँ प्रक्रिया थालिएको बताउनुभयो । "नयाँ ठेक्का खोलिसकेकका छौँ, अबको डेढदेखि दुई महिनाभित्र काम सुरु हुन्छ, सायद भदौ अन्तिम साता वा असोजदेखि काम सुरु गर्नेगरी तयारी भइरहेको छ", उहाँले भन्नुभयो । उहाँका अनुसार नयाँ ठेक्का खोल्न रु ४२ करोड स्रोत सुनिश्चित भएको हो ।

हालसम्म धुलिखेल बसपार्कदेखि जिपलाइनसम्म डाँडा काट्ने काम मात्रै भएको छभने केही स्थानमा नाली तथा ड्रेन-वाल लगाउने काम मात्रै भएको छ । जिपलाइन स्थानदेखि तल खावासम्मको करिब सडक मात्रै भत्काइएको तर एक किलोमिटर भागमा माटो काट्न नै बाँकी रहेको छ । अघिल्लो जेठमा धुलिखेलतर्फबाट बेस, सबबेस हाल्ने काम सुरु गरिए पनि पटक पटकको वर्षामा सबै बगाएर खण्डहर झैँ बनाएको थियो ।

समयमा नै निर्माणसम्पन्न नहुँदा यस राजमार्ग भएर गुड्ने सवारीका यात्रुले दुई वर्षदेखि निकै सास्ती खेप्दै आउनुपरेको छ । सडक निर्माणको काम समयमा नसकिँदा पुनर्निर्माणका लागि भत्काइएको सडकमा सयौँ दुर्घटना हुँदा यात्री घाइते हुने गरेका छन् । केही वर्षदेखि जीर्ण बन्दै आएको धुलिखेल(खावा सडकखण्डलाई १२ मिटरको फराकिलो बनाई कालोपत्र गर्न लागिएको थियो ।

यस सडकमा गुड्ने मालवाहक सवारीको भारबहन क्षमतालाई मध्यनजर गर्दै बलियो बनाउन कार्यालयले नेपालमा नै पहिलोपटक ग्राभेलमाथि २० सेन्टिमिटर बाक्लो सिमेन्ट मिसाइएको बेस हाल्ने तथा दुई चरणको कालोपत्रे डिबिएम र आस्फाल कालोपत्रे गर्ने योजना बनाएको थियो । यसैगरी, स्तरोन्नति भइरहेको अरनिको राजमार्गअन्तर्गतको साँगा(धुलिखेल सडकखण्डको काम वर्षाका कारण रोकिएको छ । मनसुन बाहिरिएपछि पुनः काम सञ्चालन हुने आयोजनाले जनाएको छ । मनसुन बाहिरिएपछि पनि निर्माणमा ढिलाइ हुने देखिएपछि अझै यस सडकखण्डमा कष्टपूर्ण यात्रा गर्नुपर्ने नै देखिएको छ ।

यस सडकखण्डको पुलबजार क्षेत्रमा भने स्थानीयको अवरोधका कारण चार महिनादेखि काम ठप्प अवस्थामा छ । त्यस क्षेत्रको करिब २०० मिटर क्षेत्रमा विस्तार कार्य रोकिएको सडक विभागको सूर्यविनायक(धुलिखेल, धुलिखेल(सिन्धुली(बर्दिबास सडक आयोजनाले जनाएको छ । कार्यालयका अनुसार धुलिखेलमा एक किलोमिटर मुख्य सडक पक्की गरिए पनि मनसुनका कारण थप पक्की गर्न सकिएको छैन । सबै सामग्री तयारी अवस्थामा रहे पनि वर्षाका कारण धुलिखेलबाट बनेपातर्फको सडक तथा बनेपास्थित जनागाल क्षेत्रमा एक किमी सडक पक्की नगरिएको आयोजनाका इन्जिनियर विष्णुप्रसाद खनालले जानकारी दिनुभयो ।

खनालका अनुसार सडक विस्तारसँगै बनेपा क्षेत्रमा करिब ५० वटा बिजुलीका पोल हटाउनुपर्ने तथा २८ किलोमा एक घर हटाउने कामसमेत रोकिएको हो । बनेपा सहरको पूर्वीतर्फ चण्डेश्वरी खोलादेखि बनेपा चारदोबाटोसम्म करिब एक किमी सडकको ढल निर्माण कार्य भइरहे पनि वर्षाका कारण काम नै ठप्प अवस्थामा रहेको छ । पुलबजार क्षेत्रमा भने 'सेन्टर लाइन'को विषयलाई लिएर स्थानीयले अवरोध जनाएपछि चार महिनादेखि विस्तार कार्य नै रोकिएको थियो । सेन्टर लाइनबाट दायाँबायाँ ७५/७५ फिट (१५० फिट) मध्ये पनि १४० फिटमा काम भइरहेकामा स्थानीयले दुवै तर्फका घरमा बराबर छुट्याउनुपर्ने विषयमा विवाद निकालेर निर्माण कार्य अवरुद्ध पारेका हुन् ।

सडकको डिजाइनअनुसार नै सडकको बीचबाट बराबर छुट्याउने भएकाले स्थानीयले घरको दूरीमा बराबर गर्नुपर्छ भन्दै विवाद सिर्जना गरेपछि निर्माण कार्य रोकिएको खनालले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार पटकपटक गरिएको सरोकारवालासहित बनेपा नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र स्थानीयबीचको छलफलले कुनै निष्कर्ष निकाल्न सकेको छैन । स्थानीयको अवरोधसँगै मापदण्डभित्रका घर(टहरा हटाउनुपर्ने, बिजुलीको पोल विस्तार, अप्टिकल फाइबर, हाइटेन्सनका पोल हटाउनुपर्ने काम रोकिएको जनाइएको छ ।

पुलबजार क्षेत्रमा अवरोधका कारण बनेपाको मुख्य सहर क्षेत्रमा समेत निर्माण कार्य रोकिँदै आएको थियो ।

यसैबीच अरनिको राजमार्गअन्तर्गत भक्तपुरको सूर्यविनायकदेखि काभ्रेपलाञ्चोकको धुलिखेलसम्मको सडक छ लेनमा विस्तारको काम समयमै नसकिने भएको छ । आयोजनाले बाँकी करिब छ महिनाको अवधिमा विस्तारको काम नसकिने जनाएको हो । २०७९ पुस २४ गते सुरु गरिएको १६ किलोमिटर लम्बाइको यस सडक ३६ महिनाभित्र सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको थियो । यस सडकखण्ड सूर्यविनायकबाट साँगासम्म र साँगाबाट धुलिखेलसम्म गरी दुई खण्डमा विभाजन गरी सोही अनुसार ठेक्का सम्झौता भई विस्तार भइरहेको थियो ।

हाल दुई खण्डको विस्तारको काम ५० प्रतिशतको हाराहारीमा काम भएको आयोजनाले जनाएको हो । यस आयोजनाअन्तर्गत पहिलो चरणमा साँगादेखि धुलिखेल आठ दशमलव चार किमी सडकखण्ड विस्तार कार्यका लागि रु चार अर्ब पाँच करोड ६४ लाखका तथा दोस्रो चरणमा सुरु भएको सूर्यविनायक(साँगा सडकखण्ड रु तीन अर्ब ८८ करोड ९३ लाखमा सम्झौता भएको थियो ।

आयोजनाको सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर एवं सूचना अधिकारी सजना अधिकारीका अनुसार निर्धारित समयभित्र विस्तारको काम नसकिने भएकाले समय थप्नुपर्ने देखिएको छ । उहाँका अनुसार मापदण्डभित्रका घर-टहरा भत्काउन, रूख, बिजुलीका पोल तथा अप्टिकल फाइबरको केबल प्रतिस्थापन गर्दा समयमा काम सुरु हुन सकेको थिएन । यस्तै साँगा(धुलिखेल खण्डमा बनेपाको सहरी क्षेत्रमा पुललगायत व्यक्तिगत घरको विवाद तथा मापदण्डभित्रका घर भत्काउन नसक्दा ढिलाइ भएको अधिकारीको भनाइ छ ।

बाँकी तीन पृष्ठमा

जलवायु परिवर्तनका चुनौतीको समयमै समाधान गर्नुपर्छः उपराष्ट्रपति

काठमाडौं, १३ साउन (रासस) ।

उपराष्ट्रपति रामसहायप्रसाद यादवले मानव(वन्यजन्तु द्वन्द्व, बासस्थानको खण्डीकरण र जलवायु परिवर्तनजस्ता चुनौतीको समयमा समाधान गर्नुपर्ने आवश्यकता औंल्याउनुभएको छ ।

‘अन्तरराष्ट्रिय बाघ दिवस’ का अवसरमा आज शुभकामना व्यक्त गर्दै उहाँले मानव(वन्यजन्तु द्वन्द्व, बासस्थानको खण्डीकरण, जलवायु परिवर्तनका असर चुनौतीका रूपमा रहेकाले ती चुनौतीको सबै मिलेर समाधान गर्नुपर्ने धारणा राख्नुभयो । “बाघ संरक्षणबाट पर्या(पर्यटनको विकासमा टेवा पुग्न सक्छ । बाघ संरक्षित क्षेत्रमा पर्यटन प्रवर्द्धन गरी आर्थिक लाभ लिन सकिन्छ”, उहाँले भन्नुभयो ।

उपराष्ट्रपति यादवले विश्वमा बाघको छाला, दाँत र हाडका लागि गरिने अवैध सिकारका कारण बाघको सङ्ख्या बट्दै जाँदा चिन्ताजनक अवस्थामा पुगेको उल्लेख गर्दै तीव्र रूपमा बढ्दो वनजङ्गल फँडानी, डढेलो र अव्यवस्थित सहरीकरणका कारणबाट हुने वन विनाशले बाघको बासस्थान बर्सेनि सङ्कटमा परिरहेको बताउनुभयो ।

शुभकामना सन्देशमा भनिएको छ, “बाघ संरक्षणमा पछिल्लो दशकमा नेपालले उल्लेखनीय सफलता हासिल गरेको छ, यो सफलता सरकार, स्थानीय समुदाय, सङ्घसंस्था र अन्तरराष्ट्रिय साझेदारहरूको प्रयासबाट सम्भव भएको हो । संरक्षित क्षेत्रहरूको सन्तुलित व्यवस्थापन, चोरीसिकारी नियन्त्रण, जनचेतना, जनसहभागितालगायत महत्त्वपूर्ण कदमबाट नेपालमा बाघको सङ्ख्या बढ्दै गएको हो, नेपालमा बाघको सङ्ख्या बढेसँगै चुनौती पनि उत्तिकै थपिएका छन् ।”

उपराष्ट्रपति यादवले बाघको अस्तित्व जोगाउनु एउटा प्रजातिको रक्षामात्र नभई सो विषय वातावरणीय सन्तुलनसँग जोडिएकाले सबैको सहकार्य र समन्वयबाट संरक्षणमा लाग्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, “बाघले जैविक विविधता कायम राख्न सहयोग गर्दछ, अन्तरराष्ट्रिय बाघ दिवसले हामी सबैलाई बाघ संरक्षणको साझा जिम्मेवारीसहित एकजुटताका साथ अघि बढ्न अभिप्रेरित गर्न सकोस् । दिवसले बाघ संरक्षणको महत्त्वपूर्ण अभिभारालाई दत्तचित्त र सक्रियताका साथ पूरा गर्न सबैलाई उत्प्रेरित गर्न सकोस् भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।”

बाघ एउटा सुन्दर र पारिस्थितिक दृष्टिले महत्त्वपूर्ण वन्यजन्तुमध्येको एक हो । विश्वभरी यसको संरक्षणमा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले हरेक वर्षको जुलाई २९ तारिखलाई ‘अन्तरराष्ट्रिय बाघ दिवस’ का रूपमा मनाइन्छ ।

मानिसलाई वन्यजन्तुप्रति संवेदनशील बनाउँदै तिनको संरक्षणमा स्वःस्फूर्त सहभागिताका लागि अन्तरराष्ट्रिय बाघ दिवसले अभिप्रेरित गर्ने उपराष्ट्रपति यादवले विश्वास व्यक्त गर्नुभयो । सरकार र सरोकार भएका सबैलाई बाघको संरक्षणका लागि योजना र कार्यक्रम तर्जुमा गर्नमा बाघ दिवसले सहयोग पुऱ्याउने उहाँले धारणा राख्नुभयो ।

मुख्य...

समयसीमासम्म करिब ६५ प्रतिशत भौतिक निर्माणको काम हुने जनाइएको छ । अरनिको राजमार्ग हुँदै नेपालको चीनसँगको उत्तरी नाका अर्थात् सिन्धुपाल्चोकको तातोपानी तथा दोलखा, रामेछाप पुग्ने यही सडक हो ।

भारत...

बोतल, गोर्खा वियर १ सय २० बोतल, अर्ना बियर ३६ र ब्रिक्स मदिरा १ सय २० बोतल बरामद गरिएको छ ।

प्रहरीले तस्करीका लागी प्रयोग गरिने नम्बर नभएको एउटा सहित चार वटा भारतीय नम्बर मोटर साईकल र ३४ वटा साईकल समेत बरामद गरेको पत्रकार सम्मेलनमा प्रहरी नायब उपरिक्षक जीतेन्द्र कुमार बस्नेतले जानकारी दिए ।

बरामद मोटरसाईकल र साईकलको ३ लाख ३९ हजार रुपैया मुल्याँकन गरिएको छ । प्रहरी सादा पोशाकमा आएको चाल पाएपछी मध्यरातमा अन्ध्यारोको फाईदा उठाउदै तस्करहरु भागेको प्रहरीको भनाई छ । भारतीय सिमा संग जोडिएको उक्त बस्तीमा रातीको समयमा मदिरा भण्डारण गर्ने अनी मौका हेरेर साईकल र मोटरसाईकलमा लोड गरी भारतीय बजारमा पुऱ्याउने गरेको सुचना प्राप्त भएपछी रातभरी गौडा थापेर मदिरा नियन्त्रणमा लिन सफल भएको प्रहरीको भनाई छ ।

विहारमा मदिरा प्रतिन्धीत भएपछि खुला सीमाको फाइदा उठाउँदै दुबै देशका तस्करको मिलोमतोमा नेपालबाट मदिराको तस्करी भईरहेको स्थानीयको भनाई छ । बरामद मदिरा, साईकल र मोटरसाईकल आवश्यक कानुनी प्रक्रिया पश्चात मंगलवार नै राजविराज भन्सार कार्यालय चलान गरि थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

मधेश प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय
कृषि ज्ञान केन्द्र
राजविराज, सप्तरी

फोन न. ९८५२८२०७६५
akcsaptari@gmail.com
www.akcsaptari.p2.gov.np

पत्र संख्या: २०८२/०८३
च.न.

मितिः- २०८२/०४/१२

सिंचाई व्यवस्थापन प्रवर्द्धन सहयोग कार्यक्रमका लागी आवेदन पेश गर्ने सम्वन्धी सूचना ।

प्रथम पटक प्रकाशित मितिः २०८२/०४/१२

यस कृषि ज्ञान केन्द्र, सप्तरीको चालु आ.व. २०८२/८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत देहायका कार्यक्रम रहेको हुँदा सो कार्यक्रम जडान तथा सञ्चालन गर्न “सुख्खा एवम खडेरीबाट तत्काल राहतका लागि भुमिगत सिंचाई व्यवस्थापन सहयोग कार्यक्रम प्राविधिक मापदण्ड तथा संचालन विधि २०८२” अनुसार १५ % लागत साझेदारीमा ईच्छुक कृषकहरुले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले सात दिन (मिति २०८२/०४/१८ गते) भित्र तपसिलको कागजात सहित अनुसूची २ बमोजिमको निवेदन पेश गर्नका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यस सम्वन्धी विस्तृत जानकारीको लागि कार्यालयको वेभ साईट वा सूचना पाटी वा सम्वन्धित पालिकाको सूचना पाटी हेर्न सकिनेछ । सुख्खा प्रभावित क्षेत्रका कृषकहरुलाई प्राथमिकता दिईनेछ तर सतह सिंचाईबाट सिंचाई भईरहेका क्षेत्रहरु र विगत दुई आ.व.मा यस्तै किसिमको अनुदान पाईसकेका अनुदानग्राहिहरुलाई कम प्राथमिकतामा राखिनेछ । प्रस्ताव स्विकृत गर्ने सम्वन्धी सम्पुर्ण अधिकार यस ज्ञान केन्द्रमा निहित रहनेछ । म्याद नाघी प्राप्त भएका तथा झुठो विवरण पेश गरेको प्रमाणित भएमा जुनसुकै बेला आवेदन रद्द हुनेछ ।

कार्यक्रम

१. सप्तरी जिल्ला सप्तकोशी न.पा. ५ मा स्यालो टयुवेल,
२. सप्तरी जिल्ला अग्नीसाईर कृष्णाशवरण गा.पा. १, २, ३, ४, ५ र ६ मा स्यालो टयुवेल जडान,
३. सप्तरी जिल्ला राजगढ गा.पा. १, २ ,३, ४ ,५ र ६ मा स्यालो टयुवेल जडान कार्य,
४. सप्तरी जिल्ला विष्णुपुर गा.पा. १, २ ,३, ४ ,५ ,६ र ७ मा स्यालो टयुवेल जडान कार्य,
५. सप्तरी जिल्ला अग्नीसाईर कृष्णाशवरण गा.पा. १ र ४ मा स्यालो सवमेरिसियल पम्प जडान,
६. तिरहुत गा.पा वडा ५ लोहजारा साविक कुशवाहा टोलमा सिचाई व्यवस्थापन प्रवर्द्धन सहयोग,
७. खडक न.पा. १, २, ५, ७, ९, १० र ११ मा कृषिको लागि स्यालो टयुवेल बोडिङ्ग जडान,

तपसिलः

१. नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
२. कार्यक्रममा सहभागी हुने कृषकहरुको २ (दुई) विघा जग्गाको जग्गाधनी पूर्जाको प्रतिलिपी,
३. अनुसूची २ बमोजिमको निवेदन फाराम,

किसुन देव राउत

नि. प्रमुख

विश्व समाचार

आणविक हतियार त्याग्न बाध्य नपार्न अमेरिकालाई उत्तर कोरियाको चेतावनी

सियोल, १३ साउन (रासस/एएफपी) ।

उत्तर कोरियाका नेताकी शक्तिशाली बहिनीले मङ्गलबार संयुक्त राज्य अमेरिकालाई आणविक निःशस्त्रीकरणको विरुद्धमा चेतावनी दिनुभएको छ । यो चेतावनी ह्वाइट हाउसका एक अधिकारीले राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्प किम जोङ उनसँग वार्ताका लागि खुला रहेको बताएपछि आएको हो ।

“डिपिआरकेलाई आणविक हतियार राष्ट्रको रूपमा अस्वीकार गर्ने कुनै पनि प्रयासलाई... पूर्ण रूपमा अस्वीकार गरिनेछ”, किम यो जोङले उत्तर कोरियालाई यसको आधिकारिक नामको संक्षिप्त रूपमा उल्लेख गर्दै राज्य सञ्चारमाध्यमले प्रकाशित गरेको वक्तव्यमा भन्नुभयो ।

किमले आफ्नो दाइ र ट्रम्पबीचको ‘व्यक्तिगत सम्बन्ध’ ‘नराम्रो नभएको’ बताउनुभयो, तर भविष्यको कुनै पनि वार्तामा ‘आणविक निःशस्त्रीकरणको उद्देश्य पूरा गर्न’ प्रयोग नगर्न चेतावनी दिनुभयो ।

उत्तर कोरियाको आणविक निःशस्त्रीकरणसम्बन्धी सम्झौतामा पुग्नका लागि अमेरिकी राष्ट्रपतिको पहिलो कार्यकालमा ट्रम्प र उत्तर कोरियाली नेताबीच तीन पटक भेट भएको थियो ।

तर सन् २०१९ मा हनोईमा भएको दोस्रो शिखर सम्मेलनमा उत्तर कोरियाले यसको बदलामा के पाउने भन्ने कुरामा सहमति हुन नसकेपछि प्योङयाङले आफ्नो आणविक कार्यक्रमलाई गति दिएको छ ।

“केही समयअघि ह्वाइट हाउसका एक अधिकारीले भन्नुभयो... उहाँ (ट्रम्प) अझै पनि उत्तर कोरियाको पूर्ण आणविक निःशस्त्रीकरण हासिल गर्न उत्तर कोरियाका नेतासँग वार्ताका लागि खुला हुनुहुन्छ”, उत्तर कोरियाको आधिकारिक कोरियन सेन्ट्रल न्यूज एजेन्सीका अनुसार किम यो जोङले मङ्गलबार भन्नुभयो ।

उहाँले ह्वाइट हाउसका एकजना अज्ञात अधिकारीलाई उद्धृत गरेको देखिन्छ । ती अधिकारीलाई सप्ताहन्तमा योन्हाप समाचार एजेन्सीले उद्धृत गर्दै ट्रम्प ‘उत्तर कोरियालाई पूर्ण रूपमा आणविक निःशस्त्रीकरण गर्न नेता किमसँग कुराकानी गर्न खुला रहेको’ बताएको थियो ।

“हाम्रो राज्यका प्रमुख र वर्तमान अमेरिकी राष्ट्रपतिबीचको व्यक्तिगत सम्बन्ध नराम्रो छैन भन्ने तथ्यलाई म अस्वीकार गर्न चाहन्नँ”, उहाँले भन्नुभयो । तर उहाँले वासिङ्टनलाई आणविक निःशस्त्रीकरण हासिल गर्न यसलाई प्रयोग गर्ने प्रयास नगर्न चेतावनी दिनुभयो ।

“यदि यसलाई त्यस उद्देश्यका लागि प्रयोग गरियो भने, यसलाई अर्को पक्षको उपहास बाहेक अरू केही भनेर व्याख्या गर्न सकिँदैन”, उहाँले संयुक्त राज्य अमेरिकासँग उत्तर कोरियालाई ‘आणविक हतियार राज्य’ का रूपमा मान्यता दिन आग्रह गर्दै भन्नुभयो ।

ट्रम्पले उत्तर कोरियाली नेतासँग आफ्नो ‘उत्कृष्ट सम्बन्ध’ बारे कुरा गर्नुभएको छ र प्योङयाङमा तेस्रो पुस्ताका शासकसँग पुनः वार्ता गर्न खोज्ने सङ्केत गर्नुभएको छ ।

भारतीय काश्मीरमा पर्यटक आक्रमणमा संलग्न बन्दुकधारी मारिए : मन्त्री

नयाँदिल्ली, १३ साउन (रासस/एएफपी) ।

भारतीय सुरक्षा बलको कारबाहीमा भारतीय काश्मीरमा हिन्दू पर्यटकमाथि आक्रमणमा संलग्न तीन बन्दुकधारी मारिएको गृहमन्त्री अमित शाहले मङ्गलबार बताउनुभएको छ ।

अप्रिल २२ मा भारतीय काश्मीरको लोकप्रिय रिसोर्ट सहरमा २६ जनाको गोली हानी हत्या भएको तीन महिनाभन्दा बढी समयपछि सोमबार सैन्य कारबाहीमा भारी हतियारधारी ती मानिस मारिएका थिए ।

“म संसद्लाई भन्न चाहन्छु कि बैसरनमा आक्रमण गर्नेहरू तीन आतङ्कवादी थिए र तीनैजना मारिएका छन्”, उहाँले भन्नुभयो ।

शाहले मारिएका तीनमध्ये दुईजना पाकिस्तानमा रहेको संयुक्त राष्ट्रसङ्घद्वारा घोषित आतङ्कवादी समूह लश्कर-ए-तैयबाका सदस्यका रूपमा पहिचान गर्नुभएको छ ।

“भारतीय सुरक्षा निकायहरूसँग आक्रमणमा उनीहरूको संलग्नताको विस्तृत प्रमाण छ”, उहाँले संसद्को तल्लो सदन (लोकसभा) मा भन्नुभयो ।

सोमबारको अपरेसन विवादित क्षेत्रको मुख्य सहर श्रीनगरबाट करिब ३० किलोमिटर (१८ माइल) टाढाको दाचिगामको पहाडमा भएको सेनाले एक विज्ञप्तिमा जनाएको छ ।

अप्रिलमा भएको आक्रमणमा पहलगाम नजिकैको जङ्गलबाट बन्दुकधारीहरू बाहिर निस्केर आगन्तुकहरूको भीडमाथि स्वचालित हतियारहरूले गोलीबारी गरेका थिए । मारिएका सबै व्यक्ति नेपालका एक जना बाहेक भारतका बासिन्दाका रूपमा सूचीबद्ध थिए ।

भारतले पाकिस्तानलाई आक्रमणकारीहरूलाई समर्थन गरेको आरोप लगाएको थियो । उक्त आरोपलाई इस्लामाबादले अस्वीकार गरेको थियो । जसले गर्दा मे महिनामा आणविक(सशस्त्र प्रतिद्वन्द्वीहरूबीच चार दिनको तीव्र द्वन्द्व हुँदा दुवै पक्षका ७० भन्दा बढी मानिसको मृत्यु भएको थियो ।

मुस्लिम बहुल काश्मीर सन् १९४७ मा ब्रिटिस शासनबाट स्वतन्त्र भएदेखि नै भारत र पाकिस्तानबीच विभाजित छ र दुवैले यस क्षेत्रलाई पूर्ण रूपमा दावी गर्ने भारत पाकिस्तानले यसको नियन्त्रणलाई लिएर दुई युद्ध र धेरै द्वन्द्व लडेका छन् ।

मटिहानीको पौराणिक झुलानोत्सव पर्व सुरु

जलेश्वर (महोत्तरी), १३ साउन (रासस)।

महोत्तरी जिल्लाको मटिहानी नगरपालिका-७ मा अवस्थित प्रसिद्ध लक्ष्मीनारायण मठमा परम्परागत रूपमा मनाइँदै आइएको पौराणिक झुलनोत्सव पर्व सुरु भएको छ।

मंगलबारदेखि आगामी पूर्णिमाको दिनसम्म मनाइने झुलनोत्सवका अवसरमा लक्ष्मीनारायण मठ मटिहानीबाट प्रत्येक दिन साँझपख कलात्मक पालकीमा बाजागाजाका साथ भगवान् रामसीताको मूर्ति राखी भजन कीर्तन गर्दै झुलाघरमा लगिन्छ भने अबेर रातिसम्म झुला झुलाइन्छ।

महोत्तरीको लक्ष्मीनारायण मठ, धनुषाको जनकपुरधामस्थित राममन्दिर र जानकी मन्दिर, सर्लाही, सिराहा, सप्तरी र भारतको तिरहुत क्षेत्र विहारका विभिन्न मठ मन्दिरमा झुलापर्व धुमधामका साथ मनाइने परम्परा छ।

झुला घरमा रामसीताको मूर्ति राखी धार्मिक गीत र भजनकीर्तनका साथ राति अबेरसम्म झुला झुलाउने गरिएको कुरा लक्ष्मीनारायण मठ मटिहानीका मानमहन्थ रविन्द्रदास वैष्णवले बताउनुभयो।

भगवान् रामसीता साउन महिनामा यसैगरी झुलाझुलेको सम्झना गर्दै झुलनोत्सव मनाइने गरिन्छ। सो झुलाका अवसरमा मटिहानीमा मेलाकोसमेत आयोजना गरिएको छ।

मिथिला क्षेत्रमा साउन महिनाको दोस्रो साता चढेपछि झुलापर्वको रौनक सुरु हुन्छ। यस अवसरमा मिथलाञ्चलको प्रत्येक मठ मन्दिरमा कजरी र मलारजस्ता गीतको स्वरलहरी सुनिन्छ।

झुलापर्व त्रेतायुगदेखि प्रारम्भ भएको जनविश्वास रहिआएको वैष्णवले बताउनुभयो। उहाँका अनुसार जोगी सन्यासीले आफ्ना आराध्य खेलाई झुलाउने परम्परा छ।

वृन्दावनमा पनि यो झुला कृष्णलीलाका रूपमा मनाइने गरिएको जलेश्वर नगरपालिका-५ का संस्कृतविद् धुव रायले बताउनुभयो। पन्ध्र दिनसम्म चल्ने यस झुलनोत्सवका अवसरमा मटिहानीको घर घरमा पाहुनासमेत आउने र झूलापर्व तथा मेलामा सहभागी हुने गरेको मटिहानी नगरपालिका-६ का दीपेन्द्र मण्डलले बताउनुभयो।

मटिहानीका झुलापर्वको आकर्षणका लागि त्यहाँ सर्वसाधारण बालबालिकालाई पनि झुलाको आनन्द लिन मेसिनमा चल्ने झुलाका साथै ठूलो मेलाको आयोजना गरिएको छ।

श्रावण शुक्ल पञ्चमी: घरघरमा नागको चित्र टाँसियो

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, १३ साउन।

सप्तरीसहित मधेस प्रदेशको अन्य जिल्लामा नागको पूजाआराधना गरेर 'लगपाँच' (नागपञ्चमी) पर्व मनाइँएको छ।

मूलघरको चारैतिर भित्तामा गाईको गोबरले नागको चित्र कोरेर दुबो, सिन्दुर र अक्षता चढाइ नाग देवताको आराधना गर्ने परम्परा रही आएको छ। घरमूली गृहिणीले स्नान गरेर भित्तामा नाग चित्र कोरेर पूजा आराधना गर्दै नागले रुचाउने दूध, लावा चढाउँछन्।

धार्मिक परम्पराअनुसार नागचित्र कोरेर पूजा गरिएपछि वर्षभरि नागको भय नहुने जनविश्वास रहेको जानकार बताउँछन्। घरका चारै सुरका भित्तामा नागचित्र कोरिनसँगै मुख्यद्वारमा कागजमा बनाइएको नाग चित्र पनि टाँसिन्छ। मधेशमा 'लगपाँच' दिनपश्चात् पर्व प्रारम्भ भएको मानिन्छ।

सुक्खाग्रस्त समस्या समाधानका लागि अन्तरराष्ट्रिय संस्थाहरू सक्रिय

जनकपुर, १३ साउन (रासस)।

सरकारले मधेशलाई सुक्खाग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरेपश्चात् अन्तरराष्ट्रिय संस्थाको छाता सङ्गठन (एआइएन) मधेश प्रदेशले सक्रियता देखाएको छ।

मधेश प्रदेश सरकारका मुख्यमन्त्री सतिशकुमार सिंहले सुक्खाग्रस्त क्षेत्रमा तत्काल खानेपानी र सिँचाइ पुऱ्याउन अनुरोध गरेपछि प्रदेशमा अन्तरराष्ट्रिय संस्थाहरूले नियमित गतिविधि साथै खानेपानी र सिँचाइको काम सुरु गरेका छन्।

समाज कल्याण परिषद्ले पनि राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय संस्थालाई सुक्खा क्षेत्रको समस्या समाधानमा लाग्न अनुरोध गरेको थियो। सुक्खा क्षेत्रको प्रतिकार्यमा 'वास क्लस्टर', जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय तहसँगको समन्वय तथा सहकार्यमा अन्तरराष्ट्रिय संस्थाहरूले मधेशमा सुक्खाग्रस्त क्षेत्रमा स्थानीय साझेदार संस्थामार्फत प्रतिकार्य गरिरहेको 'एशोसिएसन्स अफ आईएनजिओ' (एआईएन) मधेश प्रदेशको सम्पर्क अधिकृत प्रमिल अधिकारीले जानकारी दिनुभयो।

अधिकारीका अनुसार सेभ द चिल्ड्रेन नेपालले सर्लाहीको ईश्वरपुर नगरपालिका-१० मा १० हजार लिटर पानी ५३४ घरधुरीलाई वितरण गरेको छ। अक्सफाममार्फत रौतहटको चन्द्रनिगाहपुरमा २०० घरधुरी, सर्लाहीको हरिपुर, हरिवन र मलङ्गवामा २०० घरधुरीलाई सेलो ट्युबवेल र खानेपानी वितरण गरेको छ।

प्लान इन्टरनेसनल नेपालले धनुषा सबैला नगरपालिकामा एक हजार घरधुरीलाई पानीको जार वितरण गरेको छ। वर्ल्ड भिजन इन्टरनेसनल नेपालले महोत्तरीको एकडारा र सम्सी गाउँपालिकामा क्रमश: ५५ र ३१४ घरधुरी साथै सर्लाहीको हरिपुर्वामा ९३ र रौतहटको माधव नारायणमा ४२ घरधुरीलाई साना सिँचाइ सहयोग गरेको छ।

स्लामिक रिलिफबाट रौतहटको राजपुर र चपुरमा एक हजार घरधुरीका साथै बाराको महागडीमाई र सुवर्णमा ५० घरधुरीलाई पुग्ने डिपबोरिङ सुरु गरेको छ।

वाटर एडमार्फत सिराहाको लहान नगरपालिकामा ३०० दलित बस्तीमा खानेपानीका लागि चापाकल र पाइप वितरण गरेको छ। एसएनभीले प्रदेशको खानेपानीको अवस्थाबारे अध्ययन र अनुसन्धानमा सहयोग गरिरहेको छ। साथै धनुषा र महोत्तरीको पाँच पालिकामा डिपबोरिङको अध्ययन सुरु गरेको छ।

अन्तरराष्ट्रिय संस्थाहरू पिपुल इन निड, एक्सन एड, गुड नेबर्स, युएमएन जस्ता संस्थाहरू योजना छनोट र स्थानीय तहसँग समन्वय भइरहेको छ।

साथै राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको समन्वयमा र बेलायत सरकारअन्तर्गत सञ्चालित 'स्टार्ट फन्ड नेपाल' परियोजना कार्यान्वयनमा सञ्चालनमा आएको छ।

खडेरी प्रभावित पर्साको वीरगञ्ज, बहुरडरमाई, बाराको सिमसनगडी, रौतहटको परोहा नगरपालिका, सर्लाहीको कबिलासी, सिराहाको लक्ष्मी पटहरी गाउँपालिका र सप्तरीको रुपनी, तिलाठी कोइलाडी र हनुमाननगरका १० पालिकामा लागू हुने यो कार्यक्रम आगामी ६० दिनसम्म सञ्चालन हुनेछ।

स्टार्ट फन्ड नेपाल तथा साझेदार संस्थाहरूको समन्वयमा सञ्चालन हुने यो परियोजनाबाट आठ हजार ३५५ घरधुरीका करिब ४४ हजारभन्दा बढी नागरिक लाभान्वित हुनेछन्।

कार्यक्रमका लागि कुल रु दुई करोड ६० लाख ३३ हजार ४७६ बजेट विनियोजन गरिएको प्राधिकरणले जनाएको छ।

साथै विश्व खाद्य कार्यक्रममार्फत रौतहटको माधवनारायण नगरपालिका र सप्तरीको हनुमाननगर र तिलाठी कोइलाडीमा स्यालो ट्युबवेल, पम्पसेट, मोटरपाइप वितरण सुरु गरेको छ।

अन्तरराष्ट्रिय संस्थाहरूले मधेश प्रदेशमा सुक्खाग्रस्त क्षेत्रको तत्काल र दीर्घकालीन समस्या समाधानका लागि प्रदेश सरकार, स्थानीय तह र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन सँग सहकार्य गर्दै स्थानीय साझेदार संस्थाहरूमार्फत काम भइरहेको र आगामी दिनहरूमा प्राथमिकता रहने छ। प्रदेश सरकारले दीर्घकालीन समस्या समाधानका लागि स्पष्ट नीति योजना ल्याउन आवश्यक छ।

विधान संशोधनमा सुझाव दिन एमालेको आग्रह

काठमाडौं, १३ साउन (रासस)।

नेकपा (एमाले)ले विधान महाधिवेशनमा प्रस्तुत गरिने विधान संशोधन प्रस्तावमाथि आगामी भदौ १० गतेभित्र सुझाव दिन मातहतका कमिटीलाई आग्रह गरेको छ।

एमाले अध्यक्ष एवम् प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले सोमबार जारी गर्नु भएको अन्तरपार्टी निर्देशन (अपानी(१२) मा केन्द्रीय कमिटीको बैठकबाट पारित उक्त विधान संशोधन प्रस्तावमा मातहतका कमिटी र सदस्यहरूले आफ्नो सुझाव लिखित रूपमा सो अवधिभित्र पार्टी केन्द्रीय कार्यालयमा आइपुग्ने गरी पठाउनुपर्ने उल्लेख छ।

अपानी-१२ मा मातहतका कमिटीबाट प्राप्त सुझाव उपर विधान महाधिवेशनपूर्व बस्ने केन्द्रीय कमिटीमा छलफल गरी आवश्यक निर्णय लिइने उल्लेख छ। आगामी भदौ २० देखि २२ गतेसम्म ललितपुरको गोदावरीमा हुने पार्टीको दोस्रो विधान महाधिवेशनमा अध्यक्ष ओलीले राजनीतिक प्रतिवेदन, उपाध्यक्ष विष्णुप्रसाद पौडेलले विधान संशोधन प्रस्ताव र महासचिव शङ्कर पोखरेलले सङ्गठनात्मक प्रस्ताव प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नुहुने छ। यी तीनै प्रतिवेदन पार्टीको सचिवालय, पोलिटब्युरो र केन्द्रीय कमिटीमा संशोधनसहित पारित गरिएको छ।

पार्टीको दशौँ राष्ट्रिय महाधिवेशनका प्रतिनिधि पार्टीको विधान महाधिवेशनका प्रतिनिधि हुने वैधानिक व्यवस्था गरिएको अपानी-१२ मा उल्लेख छ। दशौँ राष्ट्रिय महाधिवेशनमा सहभागी नभएका र यसबीचमा केन्द्रीय कमिटी तथा निकायमा मनोनित भएका आयोजकको हैसियतमा विधान अधिवेशनमा सहभागी हुन पाउने व्यवस्था गरिएको अध्यक्ष ओलीले जारी गर्नु भएको अपानी-१२ मा उल्लेख छ।

अध्यक्ष ओलीले एमाले राष्ट्रिय राजनीतिको केन्द्र भागमा रहेको उल्लेख गर्दै पार्टीको भविष्य अन्य पार्टीको तुलनामा निकै उज्यालो रहेको बताउनु भएको छ।

"वर्तमानमा हामी राष्ट्रिय राजनीतिको केन्द्र भागमा छौं र हाम्रो पार्टीको भविष्य अन्य पार्टीको तुलनामा निकै उज्यालो छ। तर हामीले यतिकैमा सन्तोष गरेर बस्नु हुँदैन," अध्यक्ष ओलीले जारी गर्नु भएको अपानी-१२ मा भनिएको छ, "अब हाम्रो यात्रा समृद्ध नेपाल, सुखी नेपालीको राष्ट्रिय आकांक्षा र राष्ट्रिय गन्तव्य पुरा गर्ने कुरामा केन्द्रित हुनुपर्दछ। जनप्रतिनिधिमूलक निकायको कामलाई थप प्रभावकारी बनाउन जोड दिनु आवश्यक छ। त्यसका लागि पार्टीलाई बलियो र निर्णायक राष्ट्रिय शक्तिका रूपमा स्थापित गर्नु पर्नेछ। 'मिसन ८४' सफल बनाउँदै पार्टीको नेतृत्वमा एकल बहुमतको सरकार निर्माण गर्नुछ।"

एमालेको अपानीमा समग्रतामा पार्टीको सङ्गठनात्मक जीवन पहिलेको तुलनामा व्यवस्थित हुँदै गएको देखिएको उल्लेख गरिएको छ।

"पार्टीका बैठक, कार्यक्रम र अभियानमा कार्यकर्ताको सहभागितामा बृद्धि हुँदै गएको छ। तर पार्टीको योजनाअनुरूप अझै पनि पार्टी कामलाई आधारभूत तहमा र जनसङ्गठनका कामलाई समुदायकेन्द्रित गर्न सकिएको छैन। नेपाली समुदायको बढ्दो उपस्थितिको सापेक्षतामा प्रवासको कामलाई अझै विस्तार गर्न सकिएको छैन।

पार्टी निर्माणमा पार्टी नेतृत्व र कार्यकर्ताको स्वपरिचालनको अवस्थामा थप सुधार ल्याउनुपर्ने अवस्था देखिन्छ," पार्टी अध्यक्ष ओलीले जारी अपानीमा भनिएको छ। पार्टीलाई निर्णायक राष्ट्रिय शक्ति बनाउन तथा 'मिसन ८४' सफल बनाउनका लागि पार्टीको सङ्गठनात्मक कामलाई थप सुधार गर्नु आवश्यक रहेको उल्लेख गरिएको छ।

पार्टीले सचिवालय, पोलिटब्युरो र केन्द्रीय कमिटी बैठकले गरेका महत्वपूर्ण निर्णय जानकारी तथा कार्यान्वयनका लागि अन्तरपार्टी निर्देशन- १२ जारी गरेको हो।

नहर छ, पानी छैन

सिरहा, १३ साउन (रासस)।

लहान-१० स्थित ग्रामीण चोकबाट उत्तरतर्फ खुट्टी नदीसम्म सहरी क्षेत्रमा फैलिएको खुट्टी सिँचाइ नहरको अवस्था अत्यन्तै दयनीय बनेको छ। प्रदेश सरकारको रु आठ करोड ७२ लाख लगानीमा २०७८ सालमा निर्माण भएको नहर हाल अलपत्र अवस्थामा पुगेको छ।

सिँचाइका लागि निर्माण गरिएको नहर अहिले ठाउँठाउँमा जमेको फोहर, झारपात र ढल मिसिएको पानीले दुर्गन्ध फैलाउने अवस्थामा पुगेको छ। स्थानीयवासी तथा खुट्टी नहर सिँचाइ सङ्घर्ष समितिले पटक-पटक आवाज उठाउँदा पनि सम्बन्धित निकायले बेवास्ता गर्दै आएको जनाइएको छ।

सङ्घर्ष समितिका संयोजक धर्मराज चौधरी, सदस्य हेमन्त यादव, अजय चौधरीलगायतले मधेस प्रदेश सरकारका गृह, सञ्चार तथा कानुनमन्त्री राजकुमार लेखी समक्ष सोमबार गुनासो पोख्दै नहर मर्मत गर्न आग्रह गरेका छन्।

उहाँहरूले नहर सञ्चालनका लागि छुट्याइएको रु १५ लाख अपार्याप्त रहेको जनाउँदै पुन: ध्यानाकर्षण गराउनुभएको छ।

मन्त्री लेखीले किसानहरूको समस्या सम्बन्धित मन्त्रालय र विभाग बढी जिम्मेवार रहेको औँल्याउँदै आफूबाट आवश्यक पहल गर्ने प्रतिबद्धता जनाउनुभयो।

धारिलो हतियार प्रयोग गरी बालिकाको हत्या

धनुषा, १३ साउन (रासस)।

यहाँस्थित जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका-४ मा धारिलो हतियार प्रहार गरी एक बालिकाको हत्या गरिएको छभने र दुईजना घाइते भएका छन्।

कटैयाचौरी भन्ने स्थान नजिक भएको सो घटनामा बटेश्वर गाउँपालिका-५ शान्तिपुरका दिनेश यादवकी १४ वर्षीया छोरी अञ्चली यादवको मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ। अञ्चलीकी आमा ३६ वर्षीया आशा यादव र आशाकी १५ वर्षीया भतिजी राधा यादव घाइते छन्। उनीहरूलाई उपचारका लागि प्रादेशिक अस्पताल जनकपुरमा भर्ना गरिएको छ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालयका अनुसार सूर्यनन्द चौधरीको एकतले पक्की घरमा डेरा गरेर बस्ने धनुषाको क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिका-९ इच्छापुरका ३५ वर्षीय रामबाबु साहले सोमबार राति ती तीनै जनामाथि खुकुरी प्रहार गरेका थिए। आशाको टाउको र शरीरको विभिन्न भागमा घाउ लागेको छभने राधाको दाहिने घुँडा र दाहिने हात काटिएको छ। अञ्चली जनकपुरमा डेरा गरी आमासँग बसेर पढिरहेकी थिइन्।

साह आफ्नै श्रीमतीको हत्या अभियोगमा पाँच वर्ष जेल सजाय काटेका व्यक्ति हुन्। मधेश प्रदेश प्रहरी प्रमुख उमा चतुर्वेदीले घटनाको अनुसन्धान भइरहेको र हत्या अभियुक्तको खोजी भइरहेको जानकारी दिनुभयो।

नागरिक उड्डयन प्राधिकरण विभाजन हुँदै

काठमाडौं, १३ साउन (रासस)।

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण विभाजनसम्बन्धी विधेयक सङ्घीय संसद्को चालु अधिवेशनबाट नै पारित गर्नेगरी काम भइरहेको अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्ध तथा पर्यटन समितिका सभापति राजकिशोर यादवले बताउनुभएको छ।

प्रतिनिधिसभा, अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्ध र पर्यटन समितिमा नेपाल हवाई सेवा प्राधिकरण विधेयक, २०८१ का संशोधनकर्ताहरूसँगको छलफलपछि समितिका सभापति यादवले सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा समेत उल्लेख भइसकेकाले चालु अधिवेशनबाट नै उक्त विधेयक पारित हुनेमा आफू विश्वस्त रहेको बताउनुभयो।

संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्री बद्रीप्रसाद पाण्डेसहितको उपस्थितिमा भएको छलफलमा संशोधनकर्ता सांसदहरू माधव सापकोटा, शिशिर खनाल, निशा डाँगी, मनिष झा, राजेन्द्र बजगाईंले आफ्ना धारणा प्रस्तुत गर्नुभएको थियो।

प्रकाशक : नवीनकुमार गुप्ता (९८५२८२०५८४, ९८०३२८३११५), **सम्पादक :** अनिलकुमार अनल (९८४२८३४९१७), **सहसम्पादक :** दीपककुमार गुप्ता (९८४१५१३२९९), **लेआउट :** संजय शंखर,
मुद्रण : न्यू नवीन प्रेस, राजविराज, फोन : ०३१-५३०७६८ (कार्यालय), **इमेल :** *rajbirajdainik@gmail.com*, **वेबसाइट :** *rajbirajdainik.com.np*